

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.000
Letna naročnina L 2.000
Letna inozemstvo L 3.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 15 (788)

Gorica - četrtek 9. aprila 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

SVETOVNI DAN Moskva-Peking: kocka je padla za duhovniške poklice

Dne 23. januarja t.l. je sporočil kardinal Amleto Cicognani kongregaciji za semenišča odlok sv. očeta, naj se vsako leto obhaja Svetovni dan za duhovniške poklice, in sicer na nedeljo Dobrega pastirja, to je na drugo nedeljo po veliki noči. Letos bo torej ta dan 12. aprila. Namen tega dneva je približati vernikom velično duhovniškega poklica, jih opozoriti na moralni in verski razkroj, ki preti družbi zaradi upadanja duhovniškega naraščaja, jih povabiti, da za duhovniške poklice več molijo, žrtvujejo in duhovske zavode tudi gmotno podpirajo ter delajo na to, da bodo družine čim bolj številne in vzgoja v njih taka, da bodo otroci začutili najprej spoštovanje, nato občudovanje in končno hrepenenje po katoliškem duhovništvu.

Zato bo verska oddaja na slovenskem radiu Trst A to nedeljo posvečena problemu duhovniških poklicev, ki usihajo tudi med nami na Tržaškem in Gorškem. Zadnji slovenski novomašniki v Gorici so bili posvečeni leta 1951, torej pred 13 leti! To nas mora napolniti z globoko zaskrbljenostjo za versko-moralno in narodno bodočnost naše manjšine v Italiji!

Goriški nadškof je za to nedeljo naslovil na svoje vernike pismo, v katerem pravi:

»Prihodnjo nedeljo, dne 12. aprila 1964 bo po vsem svetu dan za duhovniške poklice.

Vsi verniki so povabljeni, da z molitvijo prosijo Boga za mnogo duhovniških poklicev in za blagoslov božji semeniščem, kjer se duhovniški poklici vzgajajo, da tako fantje postanejo sveti duhovniki, pripravljani za delo v današnjih časih v vinogradu Gospodovem.

To je zelo važen dan za življenje vse Cerkve, ker bi vse, duhovnike in vernike, morala prevzeti skrb za duhovniški naraščaj.

Predvsem je treba v ta namen prositi Boga s ponižno in vztrajno molitvijo: »Zev je velika, a delavec je malo; pošlji, o Gospod, delavce za svojo žetev.»

Mnogokje se že uresničujejo besede sv. pisma: »Otroci prosijo kruha, a ga ni, da bi ga jim dal.« Nimajo duhovnikov, ki bi jim oznanjali resnico in delili kruh življenja.

Zato se moramo vsi zavzeti za duhovniški naraščaj.

Vprašanje je zelo pereče za ves svet. Ponekod na obširnih ozemljih primanjkuje duhovniki Gospodovi, da bi ljudi vodili pod varstvom sv. katoliške Cerkve v srečno večnost. Tako ozemlje je Južna Amerika, kjer živi največji del katoličanov, in sicer nad 200 milijonov.

Vprašanje je pereče tudi za našo deželo. Po župnijah duhovniki potrebujejo pomoči, a jih ni, da bi jim priskočili na pomoč.

Nova polja duhovniškega dela se odpirajo, ki zahtevajo novih primernih moči. Duhovna skrb za mladino, za delavce, za organizacije, za kulturno življenje itd., vse kliče po duhovniški pomoči, a naraščaja ni.

Novih duhovnikov je treba, ki bodo pripravljani na vsako žrtev, sposobni za vsako vrsto apostolata.

Mnogo je razlogov, dragi duhovniki in verniki, da molimo za duhovniški naraščaj, in to ne le zdaj, ampak vedno.

Posebno priporočam molitve otrokom in bolnikom, ki lahko svoje prošnje podprejo z žarom svoje nedolžnosti ali pa s svojim trpljenjem.

Poleg molitve vas prosim tudi za velikodušen dar v ta namen.

Vzgoja duhovnikov potrebuje tudi časnih dobrin in semenišče je eden izmed rezev v nadškofiji. Gojence semenišča je treba vzdrževati in zavod potrebuje neprestano pomoč.

Tudi med nami zamejskimi Slovenci primanjkuje duhovniškega naraščaja. Skozi vsa stoletja je Bog klical tudi iz našega naroda fante v duhovniški stan in velikodušno so se odzivali božjemu klicu ter kot pastirji vodili naše ljudstvo v nebesa. Tudi danes Bog kliče in tudi danes se morajo najti velikodušni fantje, ki bodo sledili Kristusu ter postali božji vodniki naših ljudi. Zato mora vse naše duhovnike in vse naše ljudi prevzeti skrb za duhovno bodočnost naše manjšine. Molimo, goreče molimo za duhovniški naraščaj. Pogosto naj vre iz naših src kratka in jedrnata molitve:

»Gospod, daj nam duhovnikov, daj nam svetih duhovnikov!«

Po dolgem odlašanju in številnih poskusih po spravi se je Moskva odločila prekiniti molk v sporu s Kitajsko ter preiti v neizprosno ofenzivo proti kitajskim tovarišem. Ta sklep je Hruščev sprejel ob priliki svojega obiska prejšnje dni na Madžarskem ob podpori večine komunističnih partij tako vzhodnoevropskih kot zahodnoevropskih držav. V ta namen je Moskva z veliko publiciteto dala objaviti istočasno kar tri dokumente, v katerih javno obtožuje kitajske voditelje trockističnega odklona ter malomeščanskega avanturizma ter jim napoveduje neizprosno boj na vseh področjih. Omenjeni trije dokumenti, ki jih je z velikim poudarkom objavila moskovska »Pravda«, so: resolucija osrednjega odbora KP SZ, uvodnik s komentarjem ter tajno poročilo partijskega ideologa Suslova z dne 14. februarja. Povod za tako gromko ofenzivo proti Kitajcem je dalo pisanje kitajskih partijskih glasil »Ljudski dnevnik« ter »Rdeča zvezda« z dne 31. marca, o katerem pravi »Pravda«, da so voditelji KP Kitajske prekorali vse meje v svojem političnem boju zoper svetovno komunistično gibanje in izbrali Sovjetsko zvezo kot poglavitni cilj svojih napadov, kar predstavlja hudo žalitev sovjetske partije in vsega sovjetskega ljudstva ter odkrito revizijo osnovnih načel marksizma-leninizma.

Nato moskovski list poroča, da so Sovjeti nameravali sklicati svetovno konferenco komunističnih partij za konec minulega leta. Predloge o tem so zaupno sporočili Kitajcem, a ti so jih enostavno vse zavrnili. Prav tako so kitajski komunisti zavrnili predlog Hruščeva, naj bi se polemika o ideoloških razlikah med obema partijama vodila v »družinskem krogu« in ne javno pred očmi vsega sveta.

V zadnjih mesecih pa se je spor tako zaostрил, da je o njem zaupno razpravljali osrednji odbor Sovjetske partije na seji dne 14. februarja, na kateri je imel partijski voditelj Suslov dolgo poročilo o vseh aspektih sovjetsko-kitajskega spora. To poročilo so odobrili tudi voditelji drugih komunističnih partij in bi ga predvidoma morali že pred časom objaviti. Objavo so za nekaj časa odložili, ker so se medtem romunski partijski voditelji ponudili, da bodo skušali posredovati v Pekingu. Ko je pa romunsko posredovanje propadlo, so Sovjeti sklenili objaviti tajno poročilo Suslova.

Resolucija KPSZ navaja, da so tudi druge številne partije napravile korake za ublažitev nesoglasij, a da so pekinški voditelji vse te pobude zavrnili in kot odgovor še zaostрили svojo protisovjetsko kampanjo. »Zaradi tega — nadaljuje resolucija — višji interesi svetovnega socialističnega in komunističnega gibanja in obramba čistosti marksistično-leninističnega nauka narekujejo ideološko obsodbo protileninističnega stališča KP Kitajske, kakor tudi odločen odgovor na njeno razbijaško dejavnost.«

OBTOŽBE SUSLOVA

Iz teh razlogov so Sovjeti sklenili priobčiti gradivo februarjskega plenuma partije, v katerem Mihael Suslov neusmiljeno pobija kitajske očitke ter kitajske voditelje odkrito proglašajo za krivoverske tolmače naukov Marxa in Lenina

ter njihovo dejavnost za razbijaštvo v svetovnem komunističnem gibanju. Nadalje jih obtožuje, da so potvorili teze moskovske izjave iz leta 1957 in 1960 in da vodijo šovinistično politiko velike države ter malomeščanskega avanturizma; da širijo med kitajskim ljudstvom sovražstvo proti Sovjetski zvezi in partiji ter branijo kult osebnosti Stalina in sedaj Mao Tse-tunga, zbog česar smatrajo tako propagando za sovražno Sovjetski zvezi in reakcionarno.

Potem ko na dolgo navaja zgodovino sovjetsko-kitajskih odnosov v zadnjih letih, Suslov v poročilu poziva na nujno nalogo, voditi dolgo in ostro borbo v obrambo marksizma in leninizma pred potvorbami kitajskih voditeljev ter se zavzema za sklicanje konference vseh komunističnih partij.

Razkol v svetovnem komunistič-

nem gibanju je s tem sovjetskim korakom postal javno priznana dejstvo. Čeprav to pot Moskva ni proti Pekingu uporabila za izključitev iz kroga pravovernih Leninovih tolmačev iste oblike kot Kominform leta 1948 proti maršalu Titu, gre, kar se praktičnih posledic tiče, za enakovredno dejanje obsodbe v komunističnem svetu.

Odmev na prelom med Moskvo in Pekingom je velik, posebno med komunističnimi partijami, ki se sedaj opredeljujejo. Večina je potegnila z Moskvo. Madžarski, bolgarski in vzhodnonemški komunisti so se izrekli v korist Hruščeva in so v celoti odobrili Suslovo poročilo. — Italijanska komunistična partija se bo brez dvoma postavila na stran Moskve, a ima nekaj pomislekov glede sklicanja svetovne konference vseh komunističnih partij.

Odstranitev Goularta v Braziliji

Minul teden je velika južnoameriška država Brazilija doživela enega najglobočjih političnih preobratov v svoji zgodovini. Na pobudo raznih konservativnih guvernerjev zveznih držav (Brazilija je zvezna država, sestavljena iz več držav, ki so v notranji politiki precej samostojne) so se vojaške sile uprle politiki osrednje vlade pod vodstvom levičarsko usmerjenega predsednika Goularta. Upor je začel v državi Minas Gerais guverner Magalhaes Pinto, kateri je tudi prvi oklical neodvisnost svoje države. Njegovemu zgledu je sledilo še šest drugih zveznih držav ob splošni podpori vojaških sil. — Delavski sindikati, ki jih nadzorujejo levičarski in filocastrovski voditelji in na katere se je zadnji čas naslonil predsednik Goulart, so proglasili splošno stavko po vsej državi v upanju, da bodo s tem kaj pomagali predsedniku Goulartu. Toda ta je v začetku vstaje mislil, da se bo dal upor zadušiti in je v ta namen poslal čete, ki so mu ostale zveste, proti guvernerju Pintu. Toda medtem se je vojaško-politični položaj tako temeljito spremenil v korist upornikov, da je opustil vsako misel na državljansko vojno in se po nekaj dneh skrivanja zaštel v sosedno državo Uruguay.

Brazilski kongres je njegov umik smatral za odstop in je za novega začasnega brazilskega predsednika imenoval Ranieri-ja Mazzilija, dosedanega predsednika poslanske zbornice. Njegovo imenovanje je začasno zato, ker po določilih ustave mora zbornica v teku enega meseca izvoliti novega predsednika.

Medtem je predsednik Mazzili sestavil novo vlado, v kateri ni več levičarskih ali castrovskega elementov. Nova vlada je brž začela s politično čiščilo v upravi in v vojski. Odstavila je številne levičarske osebnosti, katere je namestil bivši predsednik Goulart. — Komunisti po svetu in tudi pri nas so zaradi tega zagnali hrup, čeprav nimajo oni najmanjše moralne legitimacije, da protestirajo proti takemu političnemu postopanju.

VZROKI IN ODMEVI UPORA

V Braziliji se je že nekaj mesecev kuhalo. Mi v Evropi nismo na poročila, ki so jih tu pa tam prinašali večji listi, polagaj preveč važnosti, misleč, da se kaj pozitivnega ne bo nič kaj tako kmalu rodilo. Toda zadnjih trideset dni so dogodki prehiteli vsa predvidevanja. Predsednik Goulart, ki je legalno prišel na oblast leta 1961, se je v začetku svojega vladanja naslanjal na zmerne sile sredine, čeprav je po vzgoji socialist. To je delal, dokler ni mislil, da je prišel čas, da odločilno poseže v brazilске razmere, kjer se prevladujejo konservativne sile. Na nekem velikem ljudskem zborovanju je sprejel zahteve sindikatov in nacionalistov po podražavljenju petrolejskih čistilnic, dobička delni-

skih družb ter razlastitvi veleposestnikov. V današnjih časih ni to samo na sebi nič posebnega in bi v normalnih razmerah morda tudi uspel. Toda on predvsem ni bil politično zanesljiva osebnost, da bi lahko mirno izvedel tako radikalne socialne reforme. Zgled Kube je podžgal njemu nasprotno sile, ki niso vse konservativne, da so ga z odkritim uporom prisilile k umiku, in to brez prelivanja krvi. — To je brazilska stvarnost, pa naj komunisti in drugi levičarji pišejo, kar hočejo.

Odmev na politični preobrat v Braziliji se bo občutil v vsej Latinski Ameriki. Castrizem je izgubil važno odskočno desko. Zato je razumljivo, da so ZDA takoj priznale novo brazilsko vlado in so ji obljubile pomoč za ustavitve inflacije, ki jo je sprožila Goulartova politika.

Druga konferenca nevezanih

Na pripravljalnem zasedanju veleposlanikov 28 neopredeljenih držav v Kolombu na otoku Cejlunu so sklenili, da bo druga konferenca neangažiranih držav v Kairu prvi teden oktobra letos.

Na kairsko konferenco bodo povabljene poleg držav, ki so se udeležile beograjske konference, še članice Organizacije afriške enotnosti, vse arabske države ter večina latinsko ameriških držav. Računajo, da bo skupno število udeležnikov znašalo 50 držav.

S pripravami konference zelo hitro, ker hočejo prehiteti Peking, ki si prizadeva, da bi sklical drugo bandunsko konferenco. (Prva je bila leta 1955 v Bandungu v Indoneziji in je tam Kitajska imela glavno besedo.) Sklicanje take konference je eden izmed razlogov, ki so napotili Cuenlaja na dvomesečno potovanje po afriških državah.

Novi spopadi na Cipru

Na Cipru je dospel posredovalec OZN, finski diplomat Sakari Tuomioja, ki je najprej obiskal predsednika Makariosa. Toda slednji mu je delo »olajšal« s tem, da je enostransko odpovedal zavezniške pogodbe z Grčijo in Turčijo, na podlagi katerih imata ti dve državi v slučaju potrebe pravico poslati svoje čete na otok. Turčija je na to odločno reagirala ter o sporu Makariosu pravico enostranske odpovedi pogodbe.

Medtem so se v več krajih zopet vneli spopadi med Grki in Turki. Pri tem so Grki napadli skupino angleških vojakov, ki delujejo pod okriljem OZN. Gre za prvi napad na mednarodne sile Združenih narodov. Zgleda, da so ciprski Grki s prihodom sil OZN postali še bolj predrzni in napadalni ne samo do Turkov, ampak celo do vojakov OZN.

Pretekli teden v Italiji

»USPEH« STAVKE KOMUNISTIČNIH SINDIKATOV

Socialkomunistični sindikati CGIL so za prejšnji petek in soboto napovedali stavko poštarjev, železničarjev, telefonskih uslužbencev in drugih državnih nameščencev, ker ni vlada pristala na njihove zahteve po povečanju prejemkov ter po ureditvi njihovega službenega položaja. — Demokratični sindikati (CISL in UIL) niso pri stavki sodelovali, ker so sprejeli vladne pogoje glede poenotenja plač državnih nameščencev v roku treh let. Obtožili so komunistične sindikate, da so prelomili sindikalno enotnost ter na svojo pest proglasili politično stavko.

V petek in soboto bi po predvidevanjih CGIL morali počivati vsi vlaki, biti vsa država brez poštne službe in državni uradi prazni. Toda dejansko se je izkazalo, da odziv na stavko ni bil tak, kakršnega so pričakovali. Komunisti so pisali, da se je stavke udeležilo do 75% vseh nameščencev pri poštni službi in pri železnicah, medtem ko je po statističnih podatkih ministrstva za promet in letalstvo stavkalo le 42% uslužbencev pri železnicah, pri pošti in telefonu pa samo 15%.

NOVI VLADNI UKREPI

Medtem ko je bila v teku komunistična stavka, je vlada odobrila skladno s prejšnjim dogovorom s sindikati poenotenje lanske trinajste plače javnih uslužbencev. Na isti seji je ministrski svet odobril vrsto zakonskih osnutkov, med katerimi je najvažnejši oni, ki razširja proporcionalni

volilni sistem tudi na manjše občine z več kot pet tisoč prebivalcev (na Tržaškem prideta v poštev občini Dolina in Devin-Nabrežina) ter podaljšuje mandatno dobo od štiri na pet let. Po nekem drugem osnutku bodo prve svete dežele z navadnim statutom izvolili pokrajinski svetovavci namesto volivci sami direktno.

Zunanji minister Saragat je bil na obisku v Kairu, kjer se je z egiptovskimi oblastmi razgovarjal o medsebojnih odnosih. Zanimal se je tudi za podražavljenost imovino italijanskih državljanov. — Iz Kaira je ne nato podal z letalom v Iran.

POSMRTHO ODLIKOVANJE PAPEŽA JANEŽA XXIII.

Ameriški poslanik pri Kvirinalu Reinhard je izročil vatiškemu državnemu tajniku kardinalu Cicognaniju odlikovanje svobode, ki ga je ameriški predsednik Johnson podelil spominu pokojnega papeža Janeža XXIII. V obrazložitvi tega odlikovanja je rečeno, da je dal papež Janež XXIII. prebivavstvu vsega sveta višji smisel dostojanstva človeške osebe in bratstva, ki naj obstaja med ljudmi, ter močnejše poudaril skupno dolžnost graditi okolje miru za vse človeštvo. To predsedstveno odlikovanje, ki je najvišje ameriško civilno odlikovanje, je ustanovil pok. predsednik Kennedy leta 1963. Predsednik Johnson je dodal imeni Janeža XXIII. in Johna F. Kennedyja listi 31 ameriških in tujih osebnosti, ki jih je že pokojni ameriški predsednik hotel počastiti s tem odlikovanjem.

Si se letos že srečal z Njim?

Živimo v času velikonočne skrivnosti. Je to čas vstalega Zveličarja, čas njegovega zmaganostnega nad grehom in smrtjo. Pravilno bi bilo, da bi z Njim njegovo vstajenje doživljali tudi mi, ki smo bili odrešeni z njegovo krvjo.

Toda žal, leto za letom se ponavlja za mnoge ista žalostna zgodba. Nočejo se srečati z Njim, ki je o sebi dejal: »Jaz sem pot, resnica in življenje.« Takim v premislek so bile napisane pričujoče besede. Ne v očitek, temveč kot vabilo; ne kot obsodba, temveč v opozorilo; ne kot izraz nadutega srca, temveč kot prošnja brata do sobrata v Kristusu, ki ne želi hoditi za Kajnom bratomorilcem in se držati njegovih ošabnih besedi: »Sem li mar jaz varuh svojega brata?«

Brat moj, če si Ga morebiti prezrl, ko je v velikem tednu izdan, obsojen in obložen s težkim kriznim stopal na Kalvarijo, če si ga v tednu trpljenja zavrgel in te ni ganilo, ko si prisostvoval pretresljivim obredom, namenjenih tebi in meni, ne reci mi ohlar ali brezbrizno: »Kaj to meni in tebi mar? Cerkev je vse te obrede obnovljala v njegov spomin, ne pa zame in zate.«

Prijatelj, ne tako! Jezusu ta »spomin« ni prav nič potreben. Cerkev je Kristusovo trpljenje obnovljala izrecno zame in zate, da bi v meni in tebi vzbudila sočutje do trpečega Zveličarja in kes nad grehi, za katere je trpel. Tega menda ne boš zankal, da je Kristus trpel za grehe vseh ljudi, vseh časov do konca sveta, torej tudi zame in zate!

Zato je tudi potrebno, da se mi, ljudje vseh časov v Njegovo odrešilno trpljenje in smrt poglobimo, da vse to doživljamo in se tako rekoč srečamo z Njegovim pogledom ter se zjokamo v kesanju nad svojimi grehi kakor Peter, potem ko je Gospoda zatajil. In Gospod, ki pozna skrivnosti človeških src od vekov do vekov, je na tej svoji poti na Kalvarijo videl tudi moje in tvoje kesanje in teža križa je tedaj za hip zanj popustila. Iz srca se mu je izvil vzdih: »Zahvalim te, Oče, za te, ki si mi jih dal, da sem jih prerodil v svoji ljubezni!«

Nikar se ne brani, češ da je mislil takrat le na svoje tedanje učence! Resnica je, da je mislil tudi nate, name, na vsakega, ki se s ponižnim kesanjem skloni k Njemu in mu zašepeta: »Gospod, grešil sem. Zatajil sem te kakor Peter, z vojniki sem ti spletal krono... vihtel sem bič... zabijal žebelje... Gospod, ali mi moreš odpustiti?«

Na take besede ponižne samoobtožbe pozna Gospod le tele besede: »Če bi bili tvoji grehi rdeči kakor škrlat, kakor kri, ki mi obliha obraz, beli bodo postali kakor sneg. Jaz te odvedem od njih. Pojdi v miru in ne greši več!«

Blagor ti, če si se tako srečal z Njim in mu na ta način obrisal njegov krvavi obraz, kakor Veronika pri šestih postaji križnega pota. Resnično si se v tednu trpljenja povezal z Jezusom in mu postal drugi Simon, zvest pomočnik pri njegovi velikodušni žrtvi življenja.

Toda, morda si bil v velikem tednu samo brežčuten član množice, ki sicer ni vpila: »Križaj ga!« — takrat gotovo vsi niso tako kličali — a spremljali so ga na Kalvarijo brez sočutja, le iz radovednosti in želje po senzaciji.

Takih brezbriznežev je bilo tudi letos mnogo, vse premnogo! V cerkev so prihajali (posebno v velikem tednu) iz radovednosti. Mnogi so prisostvovali svetim obredom iz tradicije, iz stare navade; dosti pa je bilo tudi takih, ki so malomarno šli skozi cerkveno ladjo do izpostavljenega križa na tleh na sam veliki petek, ne da bi jih pogled na Krizanega ganil ali napolnil s čustvi kesanja.

Taki so tudi po dnevih velikega tedna ostalidaleč od Kristusa. Nočejo se srečati z Njegovim ljubezni in odpusčenja polnim pogledom, kajti bojijo se, da bi jih ta pogled spravil na kolena in iztisnil iz njih otrdelih src priznanje: »Gospod, grešil sem, odpusti mi!«

A morda sem rekel preveč. Morda si se samo z leti navzel nekega nezdravega strahu: bolj se, kaj bodo rekli ljudje, ne bi rad veljal za verskega »fanatika«. Seveda, ne pomisliš, da je Kristus dejal, da kdor Njega ne bo priznal pred ljudmi, ga tudi on ne bo priznal pred Očetom, ki je v nebesih.

Zato pa: če se nisi v teh dneh iz enega ali drugega vzroka srečal z Njim, — kot je bila njegova najsrčnejša želja — še je čas! Do praznika presvete Trojice bo Zveličar iskal srečanja s tabo za velikonočno »lomljenje kruha«. Ali boš tako neoligan in se boš temu srečanju še naprej izogibal?

Saj poznaš zgodbo o tistih dveh učencih, ki sta šla v Emavs, pa se jima je na potu pridružil Gospod in sta ga nato spoznala po lomljenju kruha. Vem, da greš velikokrat tudi ti v »Emavs«; včasih z avtom, motorjem, vlakom in če je blizu, tudi peš. Postoj nekoliko na taki poti, zamisli se in se vprašaj: »Kaj mi je pravzaprav dala velika noč?«

Dobil boš odgovor, da je to praznik, ko je Kristus s svojim vstajenjem potrdil naše odrešenje. In začutil boš poleg sebe Njega, Jezusa. V njegovem pogledu ne bo nikake graje ali očitka, pač pa samo mila, ljubeča prošnja: »Tudi zate sem trpel in umrl, tudi zate poveljčan vstal. Pridi k »lomljenju kruha« tu, na poti v Emavs, če se boš, da bi to srečanje z menoj povzročilo v Jeruzalemu — v tvoji župniji — nemir in besedičenje. Pridi! Bodi kakor Nikodem ali Jožef iz Arimateje, ki sta bila na skrivnem moja učenca. Po »lomljenju kruha« boš postal močan, kakor ta dva, ki se nista pozneje bala sneti moje tla s križa in ga položiti v grob. Zato: prislusni mojemu vabilu in ne reci mi: »Ne!«

Prijatelj! Pojdi v »Emavs! Tam čaka nate On, da te pozdravi s pozdravom miru; in spoznal ga boš po »lomljenju kruha«, ki ti ga bo njegov duhovnik položil na Boga žejne ustnice, potem ko si svojo dušo opral v kopeli prerojenja.

Iz življenja Cerkve

Sv. oče na obisku v rimski državni univerzi

Rimsko univerzo je pred šest sto petdesetimi leti ustanovil papež Bonifacij VIII. Bilo je to leta 1303. Sedaj se je prvič zgodilo, odkar je Rim glavno mesto Italije, da je papež obiskal rimsko državno univerzo. Njen rektor je v nagovoru poudaril, da ima znanost dragoceno oporo v veri in da morata zato znanost in vera hoditi vzporedno. Svetemu očetu je poklonil spominsko kolajno. Sveti oče se je najprej zahvalil za pozdrav, nato pa v univerzitetni cerkvi daroval sveto mašo, med katero je imel važen nagovor. Med sveto mašo je prejel sveto obhajilo večje številne profesorjev in dijakov. Obhajilo so sveti oče in več duhovnikov. Sveti oče je profesorjem in vsem dijakom poklonil lepo vezano knjigo s tremi govori iz njegovega obiska v Sveti deželi.

80-letnica kardinala Tisseranta

Dekan kardinalskega zbora kardinal Tisserant je 24. marca slavil 80-letnico. Pri uradni slovesnosti mu je čestital sam sveti oče in mu poklonil dragoceno bizantinsko Marijino podobo, slavljenec pa je podaril svetemu očetu svoja zbrana dela v sedmih knjigah. Sveti oče je želel slavlencu še dolgo življenje v službi Cerkve.

Papež hvali dobrodelnost ameriških katoličanov

Ameriški narod se je vedno pokazal občutljivega za trpljenje in potrebe revežev in beguncev vseh ras in vseh ver. Ze mnogo let katoliški škofje zbirajo podporne fonde, ki so jih po svoji odlični organizaciji razdelili v okviru svetovnega programa pomoči. V svoji poslanici je sveti oče poudaril, da se zaveda, koliko je ameriški narod stonil že doslej potom svoje vlade in številnih podpornih organizacij za olajšanje trpljenja številnih milijonov oseb v najbolj zapuščenih predelih sveta. Plempitost ameriških državljanov katerekoli vere, tako je dejal papež, zasluži ne samo priznanje, marveč tudi občudovanje in ljubezen vseh ljudi.

Cerkvena glasba bo doživela nov razmah

Dne 23. februarja je bilo objavljeno papeževo pismo »Nobile subsidium liturgiae«, s katerim je sv. oče Pavel VI. ustanovil mednarodno društvo za cerkveno glasbo kot pravno osebnost. Listina nosi datum 22. novembra 1963, ko je bil praznik sv. Cecilije. Med vsemi cerkvenimi glasbeniki je bila ideja o mednarodnem društvu za cerkveno glasbo vedno živa in zelo občutena. Ze inštrukcija o cerkveni glasbi z dne 3. septembra 1958 je odobrila in priporočila ustanovitev društva za cerkveno glasbo na narodni in mednarodni podlagi. Priporočilo pa ni bilo izvedeno iz bojazni, da bi ustanovitev mednarodnega društva lahko spravila v nevarnost avtonomije že obstoječih narodnih društev. Šele na ne-

Sramotno dejanje sudanske vlade in še bolj sramoten molk kulturnega sveta

PRICELO SE JE MUČENISTVO SUDANSKE CERKVE

Sile pekla slavijo te dni svojo zmago. Nad tristo misijonarjev in misijonark iz Južnega Sudana je moralo v nekaj dneh zapustiti zaupane jim misijonske postaje. Med njimi je dvesto misijonarjev, bratov in redovnic, ki pripadajo kongregaciji za afriške misijone iz Verone. Ze v letu 1962 je moralo na hitro oditi 140 članov te kongregacije iz svojih misijonskih postojank istotam.

Sudanski notranji minister Irwa je opravičil izgon tujih misijonarjev s trditvijo, da so bili elementi, ki so hujskali ljudi in ustvarjali nemire. V resnici pa gre za ukrepe, s katerimi želi preprečiti sudanska vlada nadaljnjo evangelizacijo zamorskih pokrajin in pospešiti širjenje islama.

Trditve ministra, da bodo misijonarji nadomeščeni z domačo duhovščino, je samo preteza, da bi sudanska vlada vzbudila v inozemstvu vtis, da izgon ne predstavlja preganjanja Cerkve, marveč samo obrambno dejanje proti nezaželenim tujcem, ki da motijo javni red. Vseh sudanskih duhovnikov je namreč komaj 21, ki gotovo ne morejo zagotoviti 500.000 katoličanom primerne verske oskrbe, saj za dušnopastirsko skrb ni zadostovalo niti teh tristo misijonarjev, ki so sedaj izgnani.

KDO VSE JE BIL IZGNAN

Zanimivo je pa dejstvo, da med izgnanimi misijonarji ni niti enega, ki bi bil nemške narodnosti. Bomska vlada nudi namreč v zadnjem času prav Sudanu veliko gospodarsko pomoč. In prav ta vlada je edina, čeprav ni bila z izgonom misijonarjev neposredno prizadeta, smatrala za svojo dolžnost, da je izrazila sudanskemu poslaniku v Bomu svojo zaskrbljenost zaradi izgona katoliških misijonarjev. O sramotnem dejanju sudanske vlade se je govorilo tudi v nemškem parlamentu. Kot smo že poročali, je bilo na podlagi tega razpravljano sklenjeno, da bo nemška vlada do nadaljnjega odložila pripravo novih načrtov za tehnično pomoč deželi.

Zaman pa smo do sedaj čakali, da bosta italijanska vlada ali italijanski parlament kaj spregovorila o tem izgonu, ki zadeva prav najboljše sinove in hčere italijanskega naroda. In vendar, šlo je v glavnem prav za misijonarje italijanske narodnosti!

Dvainpetdeset misijonarjev je moralo skupno s svojim škofom Mazzoldijem zapustiti apostolski vikariat v Jubi; 38 misijonarjev z apostolskim prelatom patrom Ferraro je bilo izgnanih iz apostolske prefektуре Mopoi, 85 pa iz apostolskega vikariata Wau. Pater Ferraro je bil odstranjen s svojega sedeža tako naglo, da ni mogel odnesti s seboj prav ničesar. Vojniki so ga enostavno zavlekli v »jeep« in odpeljali. 16 redovnic in 6 misijonarjev iz angleške kongregacije Mill-Hill je doživelo isto usodo v apostolski prefekturi Malakal. Niti duhovnikom, ki so bili zaposleni pri vodstvu in oblikovanju domače duhovščine v deželnem bogoslovju, ni bilo dovoljeno ostati.

Kakor poročajo tiskovne agencije, skuša sedaj sudanska vlada svoje ravnanje okrepiti na ta način, da nagovarja vlade sosednjih držav, naj ne dovolijo izgnanim misijonarjem in misijonarkam, da bi se naselili na njih področju, češ da gre za nevarne hujskače in prevratnike. Res je žalostno prisostvovali toliki sovražnosti in nizkotni neuhvaležnosti do oseb, do katerih je sudansko prebivalstvo gojilo toliko ljubezen, saj je videlo v njih jamstvo za lepšo in svetlo bodočnost.

Kaj vse so misijonarji pomenili za sudanske črnice, naj pove bolniška sestra Bartolomea iz kongregacije veronske misijonske družbe za afriške misijone, ki je delovala v apostolski prefekturi v Mopoiu.

ZGODBA IZGNANE REDOVNICE

V bolnici, kjer sem bila zaposlena, smo bili povsem odrezani od sveta. Samo po radiu smo slišali v neki angleški oddaji, da nam preti izgon. Poslala sem v mesto Mopoi pla s pismom, v katerem sem naprosila predstojnike, naj nam sporoče, kaj narediti. Sel se je vrnil po dveh dneh in mi v solzah pripovedoval, da pisma ni mogel več izročiti, ker so bili misijonarji in

Neustrašeni poljski primas je znova povzdignil svoj glas

Na Poljskem, kakor po vseh komunističnih državah, zavzema prostovoljna prekinitev nosečnosti vedno širši in vznemirljivo obseg. To je dal povod poljskemu primasu Wyszynskemu, da je na tiho nedeljo v cerkvi sv. Ane v Varšavi pri uradni maši, ki so jo imeli varšavski zdravniki, znova odločno nastopil v obrambo tistih, ki se sami ne morejo braniti.

Poljska je v statistiki rojstev na prvem mestu v Evropi. Letno pride na 32 milijono prebivancev 500 tisoč novih rojstev. To pa komunističnim sebičnejšem ni dovolj. Zato skušajo na vse načine zatreti bogati prirastek prebivalstva že pri prvem viru življenja s tem, da svetujejo ženam, naj se poslužujejo tablet, po katerih bodo postale nerodovtine. Če pa vseeno pride do spočetja, država brezplačno pomaga, da se nosečnost prekine, pod pogojem seveda, da mati zaprosi za to. Poljska vlada opravičuje ta nasilni poseg v družinsko življenje s tem, da ni dovolj šol, da pri-manjkuje otroških vrtcev in zabavišč, da ni dovolj dela in s tem kruha, ki bi vse prehranil.

Kardinal Wyszynski je zbranim zdravnikom odločno zatrdil, da so ta dejanja proti božjim zapovedim in postavljajo take ljudi na raven ubijavcev. Medtem ko postavljajo sedaj v mnogih državah na zahtojno klop morivce iz koncentracijskih taborišč, v katoliški Poljski ubijajo najbolj

misijonarke že pod vojaškim nadzorstvom. Videli jih je zbrane v bližini mesta na prostem, kako so bili obkoljeni od sudanskih vojakov z naperjenimi puškami.

Naglo sem zbrala vse domače sudanske redovnice in jih poučila, kje so razna zdravila in kako naj ravnajo z njimi. Nekaj ur zatem so prispeli vojaki tudi k nam. Dali so nam dvajset minut časa, da se pripravimo za odhod. Vse domače prebivalstvo, ki je preprosto in katoliško, je jokalo ob našem odhodu. Odpeljali so nas v mesto Wau, kjer so nas naložili na kamione. Prevozili smo 700 km, ves čas zastraženi od vojakov. Če smo prosili vode, so nam jo dali v bencinskih posodah, ki so bile še prepojene od duha po bencinu. Po skrajno mučni vožnji s kamioni, med katero so nas neprestano postavljali v vrste in preštevili, so nas v Jubi vkrcali na sudanska letala, ki so nas po sedemurnem poletu odložila v Kartumu. Izmučeni in preplašeni smo prispeli v glavno mesto, kjer so nas po krajšem pristanku ločili. Sele tu smo se lahko rešili zaprašenih belih misijonarskih oblek, se okopali in preoblekli. Nato smo zasedli sedeže v posebnem letalu družbe Alitalia, ki nas je po dobrih štirih urah pripeljalo v Rim.

V Rimu se spočetka kar nisem mogla znaniti, kajti vse mi je bilo tuje. Deset let sem namreč preživela med Sudanci. Čudila sem se ženskam, kako morejo hoditi s tako visokimi petami in mislila na uboge ženske v Sudanu, ki so bose, zavržene in sužnje. Tam najstarejši brat prodaja svoje sestre, ko so stare komaj pet let, po pet tisoč tir. En možki ima po 15 žena. Dežela je izredno bogata, toda povsem zanemarjena.

Sudanci so nas prosili zlasti materialne pomoči. V primeru bolezni so nas vedno poklicali. Ko sem prišla v njihovo kočjo, — namesto vrat imajo visoko trsje — sem tam nešteto krat našla bolnika, ki je ležal na tleh, ves umazan in poln mrčesa. Poleg njega je bilo nekaj vode in neke vrste korenje. — Sudanci jedo samo enkrat na dan, in sicer polento. Obdelujejo nasade gumijevca. Delo je naporno, zato skoraj vsi, predno gredo na delo, uživajo opij. Med njimi so strašno razširjene spolne bolezni. Nimajo nobenega smisla za red, živé od ure do ure. — Trava raste tam do štirih metrov visoka. Zato jo enostavno zažgo, s tem pa uničijo tudi vsa mlada drevesca. — Če jim kdo umre, zažgo kočjo in se preselijo drugam.

Naša velika skrb so bili zapuščeni otroci, ki smo jih zbirali in vzgajali v naših misijonarskih postajah. Zlasti mi je žal zanje, ker jim sedaj preti smrt od lakote. Prav tako mi je žal za naše sudanske sestre, ki so šle pri prvih korakih redovnega življenja. Enako se mi smili dobro in zapuščeno sudansko ljudstvo, ki nas je imelo izredno rado. Nova oblast je pričela s silo uvajati islam, ki ga je ljudstvo odklanjalo. Prav to je bil razlog, da so nas izgnali.

nedolžne, ne da bi bila za to določena kaznen. Nasprotno! Taki umori se celo smatrajo kot zaslužno dejanje v dobrobit države. Kardinal je z rotečim glasom opozoril vse zbrane zdravnike na dolžnost, ki jo imajo v obrambi še nerojenih bitij. »Država, ki take stvari počenja,« je zaključil kardinal Wyszynski, »je nujno obsojena na propast.«

Letošnji svetovni kongres za film Prihodnji svetovni kongres mednarodnega katoliškega urada za film bo od 20. do 24. junija letos v Benetkah. Na njem bodo razpravljali o temi: Kino v odnosu do gledavca.

Na duhovniških poklicih bogata škofija

Najvišji odstotek duhovniških poklicev ima v Španiji škofija Vittoria v baskovskem predelu dežele. Na vsakih 10 tisoč prebivancev je tam 33 bogoslovcev. 52% seminaristov izhaja iz srednjih podeželskih slojev.

Pomoč alžirskim otrokom

Alžirski škofje so naslovili skupno poslanico svetu za pomoč alžirskim otrokom. V deželi se rodi vsako leto 400.000 otrok, toda zaradi slabih življenjskih razmer jih mnogo umre v prvih mesecih življenja.

Koroška pesem v Gorici

Na belo nedeljo smo v Gorici lahko pozdravili vedno dobrodošle koroške slovenske rojake, ki si enako kot mi na Primorskem živo prizadevajo ohraniti svojo slovensko besedo in pesem. Slednjo je med nas ponesele pevski zbor JAKOB GALLUS-PETELIN, ki združuje požrtvovalne pevce in pevke z vse Koroške in ima svoj sedež v Celovcu. Razine tehnične ovire so ta nastop sicer zavlekle, a končno smo lahko zdaj prisostvovali tako pričakovanemu koncertu v dvorani Katoliškega doma.

Naši koroški rojaki so prišli tudi z željo, da bi videli sončno Gorico, a jim tega deževna in siva nedelja ni mogla nuditi. Zato pa je bila toliko večja toplina in polni dvorani KD, kamor so prihiteli ljubitelji slovenske koroške pesmi prav iz vse naše dežele, od Benečije in Videmske pa do Tržaške. Ves spored je tudi snemala radijska postaja Trst A, ki jo je zastopal inž. Boris Sancier.

Zbor Jakob Gallus-Petelin je začel svoj nastop s pesmijo Zorka Prelovca »Naša pesem«, ki je odmevala kot topel pozdrav koroških bratov Goriški. Nato se je na svečano okrašenem odru oglašil dr. Anton Kacin, ki je v imenu odbora Katoliškega doma, današnjega gostitelja, prinesel bratski pozdrav Goričanov in poudaril velik pomen medsebojne povezave Goriške s Koroško. Za Korošce pa je spregovoril tople, navdušene besede č. g. Tomaž Holmar, tajnik Zveze pevskih društev. V svojem prisrčnem govoru je predvsem poudaril stike med Primorsko in Koroško še pred zadnjo vojno in še posebej poudaril isto usodo, ki kot narodno manjšino družijo Slovence v zamejstvu tako pri nas kot v Avstriji. Njegova prepričevalna izvajanja so naletela pri občinstvu na viharno ploskanje.

Sledil je bogat program koncerta slovenske pesmi, ki je trajal skoro dve uri, a v svoji pestrosti ni nič utrudil. Zbor je vodil dr. Franc Cigan, priznani glasbenik, ki s svojo neumornostjo dirigenta in skladatelja predstavlja dušo pevskega ustvarjanja koroških Slovencev. Spored je bil razdeljen na dva dela. Prvi del je bil posvečen umetni pesmi in še posebej umetni pesmi koroških skladateljev. V tem delu je zbor odpel v mešani in moški zasedbi sledeče pesmi: E. Adamič, Bom pismo pisala, H. Volarič, Kaj ptici je, P. Jereb, Prepelica, B. Ipavec, Ej tedaj, S. Premrl, Domov. In še: A. Jobst, Ko pridem jaz k tebi, M. Hartman-M. Tomc, Libuški sej, M. Kernjak, Na vas gore se jaz spomnim, M. Hartman-F. Cigan, Pojdi, ah pojdi in Nedeljsko jutro ter A. Jobst, Pomladanska.

V drugem delu, posvečenem koroški narodni pesmi, je zbor Jakob Gallus-Petelin odpel C. Preglja Kadar jaz na pavinico grem in Dečva na sred morja, F. Cigana Kranjčičev Jurij, V dolini prijetni, Voda teče in Oh tu je nuču tičice pet, O. Deva Spov tice pojo in Stoji hartelc, P. Kernjaka Oj ti norčava glava, U. Vrabea Dober večer in L. Kramolca Tam, kjer teče bistra Zila. Vse točke je publika nagradila z navdušenim aplavzom. Ploskanje je bilo ob koncu tako živahno, da so koroški pevci zapeli še eno izven programa, in sicer vedno lepo koroško »Nimav čez izaro.« Povezavo med točkami je duhovito vodil akademik Erik Prunč.

Program je bil kar obširen, a ne prena-

sičen. Pesmi so bile namreč posrečeno porazdeljene. Treba je reči, da je zbor Jakob Gallus-Petelin pokazal lepo kvaliteto v podajanju tako umetnih kot koroških narodnih pesmi. Izvajanje je bilo resno nastudirano, glasovi lepo zlit, dinamika izrazita in poznala se je pravilna izgovorjava. Posebej moram še poudariti vlogo moškega zbora, ki je nosil večji del teže na koncertu. Kar se tiče programa, naj pomnim, da smo najbolj občutili koroško dušo v narodni pesmi, saj se tam melodija in srce najbolje zlijeta v harmonično enoto. Naj v tem pogledu omenim samo Oh tu je nuču tičice pet, Spov tice pojo, Stoji hartelc in zadnji dve, Tam, kjer teče in Nimav čez izaro. Seveda leži glavna teža vsega uspeha na dirigentu dr. Francetu

Ciganu, ki je s svojo fino taktirko in naravnim ter preciznim nastopom v hipu osvojil občinstvo.

Med koncertom je tajnik odbora KD dr. Kazimir Humar izrekel iskreno zahvalo koroškim pevcom, nakar sta dekletki v narodni noši izročili pevovodji šopek goriških nageljnov. Dr. Humar se je še zahvalil vsem darovavcem in dobrotnikom Katoliškega doma in dodal, da je današnji koncert združen s proslavljivo druge obletnice otvoritve Doma. Nato je prinesel dr. Maks Sah pozdrav Slovenske prosvete iz Trsta.

Nedeljski koncert je bil brez dvoma velik praznik slovenske koroške pesmi na Goriškem. Ta lep in prisrčen nastop je porok, da se bosta kulturno sodelovanje in bratska vzajemnost med goriškimi in koroškimi Slovenci še bolj utrdili in vedno uspešneje nadaljevali.

Andrej Bratuž

Gledališki nastopi

Proces

Z zamudo, a brez naše krivde, objavljamo poročilo o Mrakovem Procesu v Trstu (Ured.)

Slovenski oder je uprizoril na Oljčno nedeljo v Avditoriju pasijonsko igrano »Proces« znanega slovenskega dramatika Ivana Mračka. Izbera te igre je bila v času priprav na Veliko noč najbolj primerna, ker je zajeta prav iz dogajanja velikega tedna in v njej nastopajo osebe, ki so imele svojo vlogo okrog Kristusovega trpljenja in križanja, Poncij Pilat, Juda Iskarijot, veliki duhovniki.

Predstava je privabila v Avditorij izredno veliko ljudi, tako da je bila dvorana zasedena kot le ob redkih priložnostih. In to čeprav je bila prireditelj, posebno za ljudi iz okolice, ob nekoliko pozni uri.

Bilo je prvič, da je Slovenski oder uprizoril pasijonsko igrano, da nam je skušal podati občutje, notranje boje tistih, ki so odločali o Kristusovi usodi.

Vsi igralci so se popolnoma vživeli v like, ki so nam jih podajali, in imeli smo tako pred seboj Poncija Pilata v bojzani, strahu in končnem obupu, njegovo ženo Klavdijo, ki je z vso dramatičnostjo izrazila svoje zle slutnje, svojo ljubezen, a končno svoje globoko spoznanje močeve krivde, Juda Iskarijota v vsem trpljenju, ko se je zavedel svojega neizmernega greha, velika duhovna, enega v popolni gotovosti, da je njegovo ravnanje pravilno, drugega pa v vedno bolj naraščajočem notranjem nemiru.

Ko smo tako gledali igravce na odru, ko smo se spomnili na režiserja, prof. Peterlina, smo s hvalečnostjo pomislili na njihovo požrtvovalnost, da so nam to predstavo pripravili. To je bila zlasti misel mladih ljudi. Vsakdo je z občudovanjem gledal na trud in požrtvovalnost nastopajočih in pomislil, če ne bi lahko tudi sam kaj storil na katerikoli področju, saj je dela povsod dovolj. In ko se je vračal domov, ga ni spremljala misel na vsebino igre, temveč bolj misel, da bo tudi sam skušal nekaj storiti, da bo tudi sam s svojo požrtvovalnostjo vsaj malo prispeval k skupnemu delu. In to je prav gotovo največji uspeh, ki ga je igra lahko dosegla.

B. P.

Jugoslovansko dramsko gledališče v Parizu

Jugoslovansko dramsko gledališče je v soboto 4. aprila odprlo v Parizu II. sezono »Gledališča narodov«. Nastopilo je z dramo Dobrice Čosiča »Odkritje«. Doživelo je velik uspeh. Dvorana »Sarah Bernhardt« je bila nabit polna. Navdušenje gledavcev je bilo tako veliko, da so morali ob koncu predstav zavese dvanaestkrat dvigniti. Ugledne francoske osebnosti, predstavniki vlade, veleposlaniki ter slavni francoski pisatelji, umetniki in igralci so čestitali jugoslovanski dramski skupini in jugoslovanskemu veleposlaniku Mitji Milkoviču. Vsi francoski časopisi so obširno in zelo pohvalno poročali o predstavi jugoslovanskega dramskega gledališča.

Michelangelova »Pietà« na poti v Ameriko

Po izredno skrbnih in dolgotrajnih pripravah je Michelangelova umetnina »Pietà« nastopila v nedeljo 5. aprila svojo edinstveno romarsko pot preko oceana v New York. Iz vatikanske bazilike so jo dvignili v soboto zjutraj in jo s posebnim tovornikom prepeljali v Neapelj. Zelezniki zabojo, v katerega so zaprli umetnino, ima notranje stene prevlečene z amiantom in drugimi negorljivimi snovmi. Zabojo ima vse lastnosti ladje in se v slučaju brodoloma lahko obdrži na površini vode. Z velikimi črkami stoji zapisano na površini zaboja: »Da Sua Santità Papa Paolo VI, a sua eminenza il Cardinale Spellman - Padiglione Vaticano - Fiera mondiale di New York.« Kip je v New York prepeljala italijanska potniška ladja »Cristoforo Colombo«. Michelangelova »Pietà« se bo vrnila v Rim leta 1965.

Skrivnostna »privatna« potovanja

Bivši francoski predsednik Faure, ki je pripravil vzpostavitev odnosov med pariško in pekiško vlado, se mudi na »privatnem« potovanju po Sovjetski zvezi. Pravi, da pripravlja obisk De Gaulle v Moskvi. — Na drugi strani pa se mudi v Franciji Hruščevov zet Adžubej, ki je tudi urednik moskovskih »Izvestij«. Tudi on zatrjuje, da je v Franciji na počitnicah...

Bežna srečanja

»Duhovna založba« v Trstu je za letošnjo veliko noč izdala zelo lepo opremljeno in vsebinsko zanimivo knjigo »Bežna srečanja«. Napisal jo je dr. Ludvik Cepon, profesor na St. Vicent Collegeu v Latrobe (ZDA). Nadvse okusno je prvo stran opremil mladi slikar Klavdij Palčič. Tudi notranjost knjige je bogata na fotografijah, ki jih je povzel sam avtor ob priliki potovanja po deželah Daljnega Vzhoda. Kar 36 jih je.

Te vrste knjig med Slovenci ne izidejo pogosto, pa nujno spadajo k splošni izobrazbi. Menim, da bi jo moral prebrati vsak izobraženec, študent še posebej. Zelo mu bo razširila obzorje. Prebrali pa naj bi jo nadalje vsi, ki ljubijo misijonsko delo Cerkev. Iz te knjige bodo šele doumeli, v kakšnem okolju se razvija aktivnost katoliških misijonarjev, tudi slovenskih, in v čem so težave, s katerimi se morajo boriti. Prebrali pa naj bi knjigo tudi vsi, ki cenijo lepo in zanimivo branje. Knjiga nudi toliko novega, do sedaj neznanega, da se bodo bralci naravnost čudili svetu, ki se bo razkril pred njimi.

Zlasti bo pa vsakdo, ki bo knjigo prebral, z začudenjem odkril, da so velike religije Vzhoda veliko manj »poganske« kot si to mi navadno predstavljamo. Hranijo v sebi silno bogastvo božjega praznodelja in so lahko v bližnji bodočnosti mogočen most do Kristusove Cerkev. Dal bo prav papežu Janezu XXIII., ki je lani za svečnico izrekel besede: »Velike narode osrednje Azije in Daljnega vzhoda, katerih luč civilizacije ohranja nedvomne sledove prvotnega božjega razodelja, bo nekega dne poklicala Previdnost, naj dovolijo luč evangelija, da prodre k njim in jim zasveti.«

Knjiga ima 224 strani in je razdeljena v tri dele. Prvi nosi naslov »Om« in razpravlja o hinduizmu v Indiji. Ta del je najdaljši, obsega skoro polovico knjige in je zelo bogat na raznih zanimivostih. Beseda »Om« je kakor vzdihljaj, stalno na ustih pobožnega hindujca. Je simbol za Boga, za katerega nimamo imena, ki pa krije v sebi tri lastnosti: lastnost stvaritelja, ohranjevalca in pokončevalca. — Drugi del knjige je posvečen budizmu in ima zato naslov: lotos. Lotos je simbol človeka. Lotos korenini v blatnih tleh, njegov cvet pa plava na vodni površini in se odpira soncu. Enako je človek po telesu podvržen temnim nagonom, po duši pa bi se moral dvigati nad snovnost. — Tretji del knjige pa govori o šintoizmu na Japonskem pod naslovom »Tori«. Tori je lesen, rdeč polbarvan lok, ki stoji pred vsakim šintoističnim svetiščem. Je nekako to kakor kropilnik ob vhodu v naše cerkve. Verniki se pod njim zberejo, notranje očistijo in tako pripravijo na molitev v svetišču.

Kdor bo knjigo »Bežna srečanja« enkrat vzel v roke, jo bo hotel tudi prebrati do konca. In ko bo enkrat na kraju, bo soglašal s kardinalom Beo, ki je prav v zvezi z različnimi verami dejal: »Človek mora vedno skušati razumeti sočlovekov vidik, to se pravi, postaviti se mora na njegovo stališče in opazovati stvari z njegovega zrelšča. Stvarnost ima vedno tisoč različnih vidikov, različnih obrazov. Lju-

Radio Trst A

Spored od 12. do 18. aprila

Nedelja, 12. apr.: 9.30 Revija slovenskih pevskih zborov - II. del. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »V skalnih gorah«, mladinska radijska zgodba v štirih nadaljevanjih. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.30 Radijska novela - Wilkie Collins: »Strahotna postelja«. — 18.30 Kino, večeraj in danes.

Ponedeljek, 13. apr.: 12.15 Iz slovenske folkloze - Lelja Rehar: »Spletvaj dekle pukozkih: (10)« Zbor in dramska skupina Tone Penko. — 18.30 Godalni orkester Radio Trst. — 19.15 Radijska univerza: Italijanska ustava o ljudstvu: (11) »Pravica do združevanja v stranke«. — 21.00 Claude Debussy: »Pellice in Melisanda«, opera v petih dejanjih.

Torek, 14. apr.: 11.45 Ameriški odmevi. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Italijanska po radiu - 38. lekcija. — 19.15 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.00 Pregled italijanske dramatike, pripravila Josip Tavčar in Jože Peterlin - 17. oddaja. — 21.50 Slovenski in jugoslovanski solisti. Zagrebški godalni kvartet.

Sreda, 15. apr.: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Brali smo za vas. — 18.00 Znanstveni leksikon. — 18.30 Skladatelj v očeh njegovih sodobnikov, pripravil Dušan Pertot: »Richard Wagner«. — 19.00 Pevski zbori Julijske Benečije in Furlanije: Zbor »Montasio« iz Trsta. — 19.15 Higiena in zdravje. — 21.00 Simfonični koncert.

Cetrtek, 16. apr.: 11.45 Jugoslovanski orkestri in pevci. — 12.15 Po društvih in krožkih: (10) »Zbor in dramska skupina iz Steverjana«, pripravil Saša Martelanc. — 18.00 Italijanska po radiu - 39. lekcija. — 19.15 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu, pripravila Nada Pertot. — 21.00 »Sluga dveh gospodov«, komedija v dveh dejanjih. — 22.45 S »Festival dveh svetov« v Spoletu 1963.

Petek, 17. apr.: 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Bilo je nekoč... Venec pravlje, pripovedk, legend: (22) »Vijolica«, pripravil Jurij Slama. — 19.15 Radijska univerza: (10) »Električni tok v plinikih«. — 20.30 Gospodarstvo in delo, urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Koncert operne glasbe.

Sobota, 18. apr.: 11.45 Italijanski akvarel. — 12.15 Podobe iz narave. — 15.00 »Volan«, oddaja za avtomobiliste. — 15.30 »Marsikaj v mestu Kotaču«, komedija v treh dejanjih. — 17.20 II. vatikanski koncil. Poročila in komentarji o vesoljnem cerkvenem zboru. — 18.00 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti - Vinko Beličič: (20) »Marko Pohlin, glasnik literarnega preroda«. — 19.15 Družinski obzornik, urednik Ivan Theuerschuh. — 20.30 Teden v Italiji. — 20.45 Slovenski oktet. — 21.00 Za smeh in dobro voljo, besedilo: Danilo Lovrečič.

bezen do resnice nas sili, da priznamo omejenost svojega znanja in da se seznanimo z vidikom, kako gledajo na resnico tudi drugi.

Knjigo »Bežna srečanja« je dobili po naših knjigarnah in stane 1300 lit.

JK.

Ob dvajsetletnici

(iz zapiskov zareskega župnika)

Za hipček je premolknil. Nato mi je še petaj pravi: »Poglej, kako so ravnali z menoj. Italijani so me spričo moje narodne zavesti stalno preganjali, partizani pa so me hoteli ubiti samo zaradi mojega skeptičnega gledanja na osvobodilno gibanje. Ko sem bil nekje v Posočju, sta me aretirala dva partizana in me surovo tirala navkreber, v gozdove, v gotovo smrt. Kesanje sam že odmolil. Poldne je zvonilo, ko smo se mukoma vzpenjali v hrib, sonce je hudo žgalo in pripeka je bila neznosna. Pa sta si oboroženca pričela slačiti težko vojaško suktnjo, pod katero sta se neznanško potila. Oni kritični hipce, ko sta si motala roko iz ozkega rokava, sem jedrno poskočil, se vrgel čez cestni rob in se z kotatil po strmih in globel. »Stoj! Stoj!« sta vpila. Pograbila sta za orožje, sprožila, a grmovje me je sprejelo v svoje varno okrilje. Razcefran, razpraskan in krvavec sem se v divjem begu podil po dolini, iskal kritja med drevjem in po globelih, počakal noči in po napornem tavanju srečno prispel v Gorico.«

»Se dobro, da se nisi pobil, ko si trčal

v dolino!« sem ga sočutno gledal. »Pobil se nisem, pač pa pošteno potolkel. In živci so mi zlomljeni, nikjer ne morem mirovati, še v sanjah kričim. Ze dva dni stikam tod naokoli, da bi rešil neke znanca, a bojim se, da so jih večeraj odpeljali v Nemčijo.« — »Si bil tukaj, ko so jih odvažali?« — »Ne! Prepozno sem prišel. Povedali so mi, da so jih natlačili v živinske vozove, ki so jih zapečatili. Grozno! Transport 47 vagonov s 1600 interniranci! In v Vzhodno Prusijo, v Königsberg so jih odpravili. Stiri do pet dni bodo na poti, revčki, marsikdo bo obnemogel.«

Na Gorico je legal mrak. Mahoma sem se poslovlil in odhitel po praznih ulicah k Alešu Gabrovcu, nemu vodilnih goriških Slovencev. Sprejel me je nemudoma, prisrčno prijateljsko, bil sem menda prvi, ki sem mu prinesel novic z Vipavskega. Pripovedovati sem moral o razpletu dogodkov na Vipavskem in v vojašnici »Druca d'Aosta«.

»Kako ste pa v Gorici preživeli te tedne?« sem ga nato vprašal. »Takojo po italijanskem polomu.« je pripovedoval. »so slovenske množice manifestirale po Gorici in zahtevale, naj osvobodijo vse zapornike. Ječe in taborišča so se izpraznila, preiskovalni zapori in kazalnice so vrnille neštete naše ljudi. Marsikdo, ki je do nedavnega preganjal slovenski živelj, se je umaknil iz Gorice. Ko se je razpršilo tudi vojaštvo,

so Nemci prevzeli oblast in vso javno pravico. Topovsko streljanje, ki je več dni donelo na vsej črti od Kronberka do Mirna, nam je pričalo, da se na Vipavskem odvija krvava žalostna; nič gotovega pa nisimo vedeli, kaj je za fronto, o Vipavski republiki se nam še sanjalo ni! Tudi v Brdih, na Banjški planoti, v Posočju so partizani izvedli splošno mobilizacijo. Točnih poročil nimamo še. A že prihajajo tragične vesti. Nemci so dne 21. septembra bombardirali Steverjan in Podsabotin. V Steverjanu je bombni napad uničil Formentinjevo palačo in jekleni drobič, ki so s trga sekali v cerkev, so težko poškodovali orgle. Bilo je tudi nekaj človeških žrtev, med njimi Higien Egon baron Formentini. Podsabotin pa je docela porušen, cerkve ni več. Vse so požrli plameni. Ubityh je bilo deset ljudi. Znane družine, Terčičeva, Pintarjeva, Kumarjeva, obkokujejo svoje žrtev, med katerimi so tudi nedolžni otroci, Joško in Lojzka Pintarjeva, sestriči Marta in Marica Kumarjevi. Ko se je dva dni pozneje vršil skupni pogreb, so jokali vsi naglas.«

Gospod Aleš je umolknil, kot bi mu nova in še globlja bolešč vzela besedo. Nato je povzel tiše, skoro šepetaje: »Pravkar so mi sporočili, da so Nemci poklali večeraj, v osrčju Brd, v Gaberskem koncu, celo skupino Bricev: Steverjancev, Smartencev, Cerovcev, in med njimi tudi goriškega šo-

ferja Gvida Paliča. Zverinsko, nadvse okrutno so jih usmrtili. Najmlajši med njimi je bil komaj 17-letni Pepi Trpin iz Steverjana, najidealnejši pa 29-letni Vilibald Simič iz Biljanje, up in ponos naših Brd. Bil je Vili umetniška duša, rojen glasbenik, sama pesem ga je bila. Studiral je konservatorij, učil petje, komponiral in zlasti umetniško igral na violino. Zdaj pa je Vili za vedno umolknil in obmolknila je njegova čarobna violina: Brda so izgubila izreden glasbeni talent, ki bi s svojo nadarjenostjo prekosil in zasenčil vse druge briške glasbenike: Kumarje, Fileje, Simonitiče. Zagrebli so jih na kraju, kjer so padli, v zemlji, ki se je napila njihove krvi.«

»Če so doživela take strahote Brda, kjer pravzaprav ni bilo nikake borbe, kaj se je moralo dogoditi šele na Vipavskem, ki je bilo eno samo bojno polje!«

»Le kako je do tega prišlo?« me je vprašal. »Ko je Italija položila orožje,« sem začel, »smo se znašli na Vipavskem v strašnem precepju. S hribov so se spustili partizani in čez noč smo se zbudili v komunistični republiki.« — »Podeželski duhovniki ste prehitro klonili!« me je prekinil. »Prehitro klonili? A po čigavi krivdi? V mestu ste docela odpovedali.« — »Kako to misliš?« me je pozorno motril. »V usodni uri smo bili duhovniki na deželi sami, brez smernic. Goriški razumniki, ki smo

vas imeli za narodne voditelje in duhovne vidce, nam inste za časa začrtali poti v nove viharje.« — »Kdo bi kaj takega predvideval,« se je branil. »Od Boga obdarjeni jasnovidci berejo v prihodnost, vnaprej čutijo zgodovinske pretrese, razločijo preokrete in določijo pravo pot. Tega niste storili.« — »Pa ti veš, kako nam je Italija zaprla usta in zvezala roke. Vsi smo bili na proskripcijski listi, mnogi v zaporu.« — »Če nakljub temu niste doznali znamenja časov, niste bili veliki v veliki uri! Na obzorju so zoreli usodni dogodki, vi pa ste trčili čas v bednih družinskih sporih.« — »Prosim, ne očitaj!« — »Z vso pravico dvigam glas: Kje ste bili, slovenski izobraženci v Gorici, vi, svetilniki v zmedeni temi, vi, kažipot na razpotju časov, le kje ste bili v trenutku zgodovinskega preloma? Kaj je tekla, kri v potokih, in tekla je ob vaši odsotnosti: klic krvi pa je ukaz in povelje, ki žive zaveže, da sledijo mrtvim. Ob kriku prelite krvi so se primorski Slovenci dokončno in nepreklicno odločili, dokončno in nepreklicno so si izbrali pot, pot borbe v svobodo. A ker so bila obzorja temna, temna pa so bila, ker jih svetilniki niso razsvetljevali, sta najbrž pot in cilj zgrešena: če pa sta pot in cilj zgrešena, je predvsem vaša krivda!«

(se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

Nova župnija

v svetogorskem okraju

V nedeljo 5. aprila je goriški nadškof msgr. Pangrazio prvič obiskal novo goriško župnijo Marije Kraljice v Svetogorski ulici. V provizorični kapeli je daroval sv. mašo in tako novo župnijo uradno otvoril.

Obsežna župnija sv. Vida in Modesta na Placuti se je tako razdelila. Nova župnija je prevzela del, ki se razteza od jugoslovske meje do Soče, do ulice Capellaris in uršulinskega samostana, ki bo še pripadal župniji na Placuti. — Z dekretom z dne 15. februarja t. l. je bil imenovan za župnega upravitelja Don Demartini, ki je bil posvečen v duhovnika leta 1948. Več let je bil ravnatelj zavoda za strokovno izobrazbo mladine v ulici Montesanto.

Goriško mesto ima sedaj devet župnij: stolnica, Sv. Ignacij, Sv. Rok, Sv. Vid in Modest, Srce Jezusovo, Mati usmiljenja (Campagnuzza), Sv. Jožef-Delavec (Stražice), Sv. Pij X. (Pevski most) in sedaj še Marija Kraljica. V to novo župnijo je vključenih tudi mnogo slovenskih vernikov. Upamo, da bo preskrbljeno tudi zanje in da se bodo mogli zlasti spovedovati v svojem materinem jeziku ter bili deležni redne slovenske službe božje.

Minister Pieraccini v Gorici

V soboto dopoldne je prišel na uradni obisk v naše mesto minister Pieraccini. V dvorani pokrajinskega sveta se je sestel s predstavniki krajevnih oblasti in zastopniki javnega življenja. Predsednik pokrajinske uprave dr. Chientaroli je v imenu vseh izrekel visokemu gostu dobrodošlico ter ga prosil, naj bi sprejel v znanje razne zadeve, ki mu jih bodo predložili predstavniki goriške pokrajine. — Minister Pieraccini je poudaril važnost takega direktnega razgovora, preden bo začela delovati avtonomna dežela, zato, je dejal, bo z zanimanjem poslušal obrazložitev goriških problemov.

Oglasilo se je več govornikov: poslanec Zuccali je poročal o škodi, ki jo povzročajo goriškemu gospodarstvu vojaške služnosti in predlagal, naj bi država dala za to primerno odškodnino; župan Fabris iz Skocijana je omenil potrebe posameznih občinskih uprav in problem črpanja gramoza in peska iz Soče; gradeški župan in inž. Caccese sta poročala o gradnji ceste

STATISTIKA

Od leta 1948 do danes je v goriški nadškofiji: umrlo 64 duhovnikov, posvečenih je bilo 39 novomašnikov. Izguba: 25 duhovnikov manj kot pred 15 leti. Kam pridemo po tej poti? — Rešitev je na: Molimo in molimo, da bi se pomnožili duhovniški poklici. — Vi, mladi fantje, zlasti še mladi študentje, pa tudi bolj resno pomislite, ali vas Bog ne morda kliče v svoj vinograd. — Ni lepšega poklica kot je duhovniški, če si ga fant izbere po božjem klicu!

Belvedere-Gradež, odnosno Villesse-Gorica s podaljškom do Ljubljane; inž. Fornasir je opozoril na naglo dvigovanje cen in o škodi, ki jo ta dvig povzroča na gradbenem sektorju, ki zaposluje samo na Goriškem dva tisoč delavcev in zaradi katerega je zašlo v krizo že 83 podjetij; predsednik IACP dr. Trippani je kritiziral nepravilno ravnanje pri dodeljevanju državnega prispevka za gradnjo ljudskih hiš, po katerem naj bi na Goriškem v treh letih zgradili samo 18 stanovanj, medtem ko je prošnja preko tisoč. V debato so posegli še inž. Riganat glede goriškega vodovoda, župan iz Krmina, ki je prikazal najustno prenovitve bolnišnice, ter goriški župan, ki je priporočal gradnjo novega mostu čez Sočo v Gorici.

Minister Pieraccini je vse te izjave vzel na znanje in odgovoril, da bo v večini primerov odločala nova deželna uprava. Povedal je, da je že vse pripravljeno za gradnjo ceste Villesse-Gorica ter določil 150 milijonov lir za ureditev ceste pri Jamljah. Ob koncu sestanka je župan dr. Gallarotti poklonil ministru zlato spominsko ko-lajno.

Mesnice zaprte ob nedeljah

Zveza trgovcev goriške pokrajine sporoča, da ostane v mesecu aprilu v vseh občinah naše pokrajine v veljavi zimski urnik mesnic. Mesnice bodo ostale zato ob nedeljah zaprte. — Poletni urnik mesnic bo stopil v veljavo šele meseca maja.

Sovodnje — Industrijska cona

Kot je pisal »Primorski dnevnik« dne 28. marca, je bil prejšnji dan, to je v petek dne 27. marca, sestanek na sovodenskem županstvu glede industrijske cone. Tega sestanka so se udeležili poleg našega župana in občinskega tajnika tudi arhitekt rimske univerze prof. Piccinato, goriški podžupan Lupieri in goriški geometer Vidoni. Po pisanju P. D. je prof. Piccinato zagotovil našemu županu, da bo etnična meja ostala nespremenjena, to je, da se ne bodo zidali nobeni stanovanjski bloki na tem področju. Mi pa pravimo, da prof. Piccinato ni noben opolnomočeni minister in zato njegovo zagotovilo ne bo dosti držalo.

Govorji se, da se bo ustanovil med goriško in sovodensko občino nekak konzorcij za industrijsko cono. Res ne vemo, čemu je tega konzorcija treba. Mnenja smo, da bi bilo najbolje, ako bi se ta industrijska cona predstavila kam drugam, in ne pa še, da bi se ustanovil kak konzorcij v ta namen. Zdi se, da ima vse to še nek drug namen, namreč ta, da se zniža cena zemljišču, kjer bo stala industrijska cona. Po vasi se širijo celo glasovi, da bodo plačevali kmetom zemljo po ceni, kot je bila leta 1958. Kaj je na tem resnice, ne vemo, upamo pa, da so to le govornice, saj bi ta cena bila res smešna, ker še zdaleka ne odgovarja današnjim cenam. Če bi res prišlo do prodaje teh zemljišč, kje bo dobil kmet drugo zemljo po isti ceni?

TRŽAŠKE NOVICE

Deželne volitve

Lista Slovenske skupnosti za tržaško okrožje

»Katoliški glas« je že poročal, da bomo Tržičani in Goričani skupno nastopili pri deželni volitvi dne 10. maja na temelju sporazuma, ki sta ga sklenila Svet Skupne slovenske liste iz Trsta in Glavni odbor Slovenske demokratske zveze iz Gorice. Lista se imenuje SLOVENSKA SKUPNOST. Njen znak je tradicionalna lipova vejica z napisom »UNIONE SLOVENA - SLOVENSKA SKUPNOST«. Napis mora biti dvojezičen, ker oblast samo slovenskega napisa ne dovolj.

Za tržaško volilno okrožje je vložila SLOVENSKA SKUPNOST naslednjo kandidatsko listo:

- Dr. Jože SKERK, občinski svetovavec v Nabrežini
Dr. Teofil SIMČIČ, občinski svetovavec SSL v Trstu
Prof. Rudolf MARC, predsednik Slov. dobrodelnega društva v Trstu
Dr. Mitja BITEŽNIK, profesor
Dr. Anton KACIN, profesor nosilec liste v Gorici
Dr. Milan STARC, zdravnik Josip TERCON, občinski svetovavec v Nabrežini
Stanko KOSMINA, trgovec v Nabrežini
Ljubo STOKA, bivši partizanski borec
Edvard GUSTIN, kmetovavec v Colu (Repentabor)
Mario ZAHAR, delavec v Borštu
Danilo LOVREČIČ, izvoljeni predstavnik slov. visokošolcev na univerzi
Drago STOKA, visokošollec (Kontovel - Katinara)
Zoran SOSIČ, Opčine
Mario SEDMAK, fotograf, Sv. Križ
To so naši kandidati. Zastopajo vse slove in po možnosti čim več krajev tržaške

Slovenska demokratska zveza

nastopi pri volitvah s svojo listo

Slovenska demokratska zveza v Gorici je sestavila in predložila listo za izvolitev deželnega sveta. Lista ima sedem kandidatov, ki so po vrstnem redu:

- 1) dr. Anton Kacin, profesor;
- 2) dr. Stanislav Bratina, profesor;
- 3) dr. Josip Skerk, iz Trsta, odvetnik;
- 4) Hermenegild Podveršič, župan v Steverjanu;
- 5) Ivan Prinčič, industrialec v Krmini;
- 6) Anton Korošec, doma iz Tržiča, učitelj v Doberdolu;
- 7) Ivan Černic, z Vrha sv. Mihaela, visokošollec.

Sporazumno s tržaškimi političnimi organizacijami nosi lista znak lipove vejice z dvojezičnim napisom UNIONE SLOVENA - SLOVENSKA SKUPNOST.

Na listi Slovenske demokratske zveze v Gorici kandidira tudi nositelj tržaške liste odvetnik dr. Josip Skerk, na tržaški pa nositelj goriške prof. dr. Anton Kacin. Vse to seveda sporazumno in zaradi večje volilne povezave obeh list.

MISIJONSKI ODESEK MAR. DRUŽBE

vabi na

kulturni večer,

ki bo v Katoliškem domu v Gorici v nedeljo 12. aprila t. l. ob 17.30. Govoril bo mis. br. Karel Kerševan

MISIJOHNIH V KONGU

Na programu je tudi misijonski film. — Vstop prost. — Vabljeni vsi prijatelji misijonov!

Če se bo res kaj takega zgodilo, vedite, da živimo v demokratični državi. Imeli bomo zato tudi pravico braniti se, da bi dali od sebe zemljo po krivični ceni. Zato apeliramo na našega g. župana, naj prej stvar dobro pretehta, predno da kakšen pristanek v tej zadevi. Pri tem mu svetujemo tudi, naj se ne posvetuje samo z osebami njegovega mišljenja, temveč tudi z drugimi, saj gre za skupno zadevo cele občine in ne samo ene stranke.

Sovodenski volivec

PEVSKI ZBOR GALLUS IZ TRSTA

ki ga vodi Ubald Vrabc
priredi v nedeljo 12. aprila
v Marijinem domu v Rojanu

KONCERT SLOVENSKE PESMI

Začetek ob 17.15
Vabljeni!

v Trstu, ulica Machiavelli 22-II. vsak delavnik od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

S svojim prispevkom boste omogočili čimprejšnjemu dosegu našega skupnega cilja. Hkrati boste ponovno izpričali svojo pripadnost našemu rodu in zemlji.

Svet Skupne slovenske liste v Trstu

Boj za slovenski značaj Sosljana

Na pobudo svetovavcev dr. Jožeta Skerka, Draga Legiša in Josipa Terčona, ki zastopajo Skupno slovensko listo, katera nastopi pri deželni volitvi skupno z Goričani pod imenom »Slovenska skupnost«, je devinsko-nabrežinski občinski svet izglasoval resolucijo, s katero prosi predsednika vlade Mora in ministra za javna dela Pieraccinija, naj še enkrat proučita zadevo glede zidanja begunskega naselja v Sosljanu. Resolucija pravi, da bi gradnja tega naselja odločilno pripomogla k spremembi narodnostnega sestava občine v škodo slovenskega prebivalstva. Prebivalstvo je pričakovalo, da ne bo prišlo do nove krivice zdaj, ko smo dobili deželo s posebnim statutom in ko je na oblasti sredinsko-levičarska vlada, ki med drugim pravi, da bo izpolnjevala ustavo, torej tudi člena 3 in 6, ki obvezujeta državo k zaščiti manjšinskih pravic. Občinski svet se v imenu prebivalstva obrača na predsednika vlade Mora in na ministra za javna dela Pieraccinija (socialista) s prošnjo, naj ukreneta vse potrebno, da se prepreči nova krivica, ki grozi slovenskemu prebivalstvu v Sosljanu, in da istočasno ugodita potrebam beguncem samih, da bi dobili hiše v krajih, kjer že stanujejo in imajo svoja delovna mesta. Komunisti so se resoluciji sprva upirali in so se odločili zanjo šele, ko so videli, da predstavniki Skupne slovenske liste v tej zadevi ne bodo popustili.

Pravno priznanje

slovenske trgovske akademije

Z dekretom predsednika republike številka 2114 od 6. junija 1962 in objavljenim v Uradnem listu italijanske republike dne 26. marca štev. 77 je v Trstu pravno ustanovljen Trgovski tehnični zavod s slovenskim učnim jezikom. — Priloženi organik določa devet stalnih in sedem poverjenih mest.

Natečaj RAI-a

Avtorje, ki se nameravajo udeležiti natečaja Italijanske Radiotelevizije za izvirne radijske igre v slovenskem jeziku, opozarjamo, da 15. t. m. zapade rok za odposiljanje del.

Udeleženci natečaja morajo poslati po šest jasno in čitljivo natipkanih izvodov vsakega dela. Dela morajo biti označena samo z geslom, brez vsakega drugega znamenja, ki bi izdajalo avtorja. Isto geslo mora biti natipkano tudi na kuverti, v kateri naj bo list s podatki o avtorju in njegovem bivališču. Kuverta, ki jo je treba priložiti pošiljki, mora biti zapečateana z voskom, a brez pečatnega odtisa. Poštni pečat bo dokazoval datum odposiljanja.

Če bi se avtor udeležil natečaja z več deli, mora biti vsako delo označeno z različnim geslom in odposlano kot samostojna pošiljka.

Za prva tri najboljša ocenjena dela so predvidene nagrade 200.000, 150.000 oziroma 100.000 lir.

Vsa obvestila v zvezi z natečajem, katerega se lahko udeležijo slovenski avtorji, ki stalno bivajo v Italiji, daje RAI - Radiotelevisione Italiana, Trst, Trg Oberdan št. 5.

Napovedujejo poletno uro

Vse kaže, da bomo morali s 1. majem poriniti kazalce na urah za eno uro naprej. Za poletno uro naj bi bili odločilni zlasti gospodarski razlogi. Poraba električnega toka, ki je potreben za nočno razsvetljavo, bi se zmanjšala za 13 milijard lir in tok lahko uporabil v industrijske namene. Tudi turizem bi prišel na svoje, saj bi ljudje imeli več popoldneva na razpolago za svoje izlete. — Bodo pa tudi nevarnosti: vse države, ki mejijo z Italijo, bodo ohranile svojo sončno uro kot doslej. Kdor bo potoval z vlakom, bo moral na meji prebiti eno uro, da bo prešel v stari čas. Tudi človeška narava se ne bo dala kar tako prevarati. Vsakdo, ki bo vstajal n. pr. ob petih, bo čutil, da bo ura dejansko po soncu šele štiri. Zato bomo verjetno vsi zadovoljni, ko se bomo na jesen 1. oktobra spet vrnili na sončni čas in tako spet postali normalni.

Nevarna peč

Sovjetske oblasti so zaprle edino krušno peč v Moskvi, ki je še pekla opresni kruh za judovsko veliko noč. Ta sklep je povzročil med Judi, ki žive v Sovjetski zvezi, kakor poroča agencija AP, veliko žalost. Sovjeti opravičujejo sklep s tem, da je peč predstavljala nevarnost za požar.

OBVESTILA

VABILO. Podpisani odbor, kot prizideletelj II. Revije slovenskih popevk »Trst 64«, ki bo v Trstu dne 30. in 31. maja t. l., obvešča, da bo v četrtek 9. t. m. ob 20.30 v društvenih prostorih v ul. Ceretto 12. sestanek predstavnikov kulturno-prosvetnih zvez, tiska in radia.

Vljudno vabimo, da pošljete na ta sestanek — kjer bo podano poročilo o poteku priprav, organizacije in programu prireditve — svojega zastopnika.

APOSTOLSTVO MOLITVE v Gorici priredi v nedeljo 26. aprila romanje v Sleghe in ponovi obisk Vajonta, ker je bilo na velikonočni ponedeljek slabo vreme. Pri glasite se pri fotografu Kleindienstu na Travniku.

LISTNICA UPRAVE

Iz Celovca smo prejeli knjigo »Marija v znamenju čudodelne svetinje«. Spisal jo je priznani misijonar lazaris dr. Jakob Kolarič. Knjiga je razdeljena v 31 poglavij, tako, da je zelo primerna tudi za šmarnična branja. Krasi jo 7 celostranskih slik. Ima 208 strani in stane 800 lir. Dobi se po naših knjigarnah v Trstu in Gorici ter na upravi »Katoliškega glasa« na Riva Piazzutta 18, Gorizia.

Prav tako je na upravi našega lista še nekaj izvodov knjige »Sveti oče Janez XXIII.« Spisal jo je msgr. dr. Maksimilijan Jezernik. Knjigo, ki ima 132 strani, krasi 35 celostranskih slik. Stane prav tako 800 lir.

KNJIGE

na upravi »Katoliškega glasa«

Te dni smo prejeli iz Argentine drugo pošiljko Mauererjeve povesti »Ljudje pod bičem«. Za to knjigo ni potrebna nobena propaganda, ker jo naši ljudje silno radi berejo. Stevilo izvodov pa je le omejeno, zato žal, tudi takrat ne bomo mogli vseh številnih naročnikov zadovoljiti. Dobra knjiga se sama ponuja in ji vsa prostra kritika ne more škodovati. (cena L 2000)

V založbi imamo še šmarnice Franca Sodja: »Kraljica apostolov« (L 650); šmarnice dr. Kolariča: »Čudodelna svetinja« (L 800) ter šmarnice dr. F. Zaklja Marija slovenskega naroda ne bo zapustila. (L 800).

Nadalje dobite lahko na naši upravi: Ricciottijeva »Jezusovo življenje« (L 3000); Branko Bohinj: »Pred vrati pekla« (L 1000); Jezernik: »Sv. oče Janez XXIII.« (L 800); »Rimski misal« z rdečo obrezo (L 2500) ter »Zgodbe sv. pisma« (L 800).

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: Jožef Močibob za dva sedeža 6.000; U. J. 1.000; G. V. 1.000; St. 50.000; Klun 2.000; ob smrti Antonije Ferluga: M. A. 10.000; F. N. 3.000 in sestre Ferluga z nečakinjo Fogar 3.000; Z. A. 5.000; G. R. 1.000; F. E. 1.000; dr. Lojze Skerl 10.000; Gosler Ana 2.000; Spacal Stefan 2.000; Piščanc Jože 2.000; Stegu Ottilija 2.000; Bizjak Davorin 3.000; N. N. 2.000 lir. — Bog plačaj!

Za Katoliški dom: V spomin naših značajnih mož, Srebrnič Miha in Klanjšček Franca, daruje Kmečka delovska zveza iz Steverjana 10.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Družina Trnovec namesto cvetja na grob pok. Košič Benediku 3.000; gospa Dilena namesto cvetja na grob pok. gospe Gizele Fiegel 1.200; g. Ferfolja 1.000; B. L. 5.000; Zv. I. 3.000; N. N. 1.000 lir.

Vsem blagim dobrotnikom tisočeri »Bog povmi!« že na tem svetu, na onem pa naj bodo poplačani z večnim življenjem!

Za Katoliški dom: N. N. Rupa 3.000; L. K. 1.000; U. Z. 3.000; N. N. 5.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 4.000; N. N. 5.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000; Cej Jože 500; Leban Marinka 1.000; N. N. 10.000; N. N. 5.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; Brezigar Ana 1.000; Ursič Marija 1.000; Muniš Katarina 1.000; Pocarini Alojzija 1.000; Družina Zgor. v. 1.000; Fani Kralj 500; K. H. 10.000; I. H. 3.000 lir.

Vsem darovavcem Bog povmi!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 79% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Tradicionalni 1. majski tabor v Števerjanu